

34te Møde.

Onsdag den 8. December Kl. 1.

Formanden: Ved Skrivelse af 7. ds. meddeler Indenrigsministeren, at han samme Dag i Landstinget har fremsat:

Forslag til Lov om Indfødsrets Meddelelse.

Ved Folketingsmanden for Vejle Amts 4de Valgkreds (N. C. Jensen) er modtaget et Andragende fra forhenværende Ekstraarbejder ved Statsbanerne P. Spetzler, Stranden ved Daugaard, om en aarlig Understøttelse.

Andragendet vil blive tilstillet Finansudvalget.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov vedrørende Valg til Amtsraadene.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2635).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Klaus Berntsen: Hovedformaalet med det foreliggende Lovforslag er at borttage den Rest af privilegeret Valgret, som er tilbage i Valgretsbetingelserne for Valg af Amtsraadsmedlemmer. Og efter at Lovgivningsmagten har indført lige og almindelig Valgret ved Valg af Sogneraad, Byraad og nu i Aar ogsaa ved Valg af Rigsdagens Medlemmer, saavel til Landstinget som til Folketinget, er det naturligt og selvfølgeligt, at Venstre med Glæde giver sit Samtykke til at slette den Rest af privilegeret Valgret, der endnu klæber ved Amtsraadsvalget. Men lige saa gerne, som man gaar med til at slette de nævnte særlige Valgretsprivilegier, lige saa ugerne gaar man med til at indføre et nyt Privilegium for Personer, der ikke før har haft Indfyldelse paa de kommunale Valg. Et af Vilkaarene for at kunne deltage i de kommunale Valg har hidtil været, at man vår Skatteyder til vedkommende Kommune. Men denne Regel forandres for

Amtsraadenes Vedkommende, hvis det foreliggende Lovforslag uforandret ophøjes til Lov; thi herefter vil hvert enkelt Sogneraads Medlemmers Stemmevægt ved kommende Amtsraadsvalg være knyttet udelukkende til Antallet af Indbyggere og ikke til Antallet af Skatteydere, og det anser jeg for urigtigt. I Motiverne til det foreliggende Lovforslag har Ministeriet jo henvist til, at dette Princip er laant fra det Forslag, som i 1912 blev fremlagt som Grundlovs- og Valglovsforslag af Ministeriet Berntsen, saadan at Sogneraadene, saaledes som det den Gang var tænkt, ved Valg af Valgmænd til de Valgforsamlinger, som skulde vælge Landstingets Medlemmer, efter den dér paatænkte Ordning deles i Grupper og derefter tildeles saa mange Valgmænd, som de har Krav paa. Det er jo rigtigt nok; men Ministeren maa have overset den Forskel, der er og altid har været paa Valg til kommunale Forsamlinger og Valg til Rigsdagen. Ved Rigsdagsvalg har der jo aldrig været Tale om Skatteydelse, naar der er Spørgsmaal om Valg til Folketinget, men ved kommunale Valg kan man kun deltage, naar man er Skatteyder i vedkommende Kommune. Dette Princip, mener jeg, burde opretholdes ogsaa i Fremtiden, og derfor maa Sogneraadenes Stemmevægt ved Amtsraadsvalgene hvile paa Skatteydernes Tal i hver enkelt Kommune og ikke, som her foreslaaet, paa Indbyggernes Tal.

Endvidere er der i dette Lovforslag en Bestemmelse om, at Amtmændene berøves deres Stemme i Amtsraadet, uagtet de som hidtil vedbliver at være Formænd i Amtsraadene og beholder den samme Myndighed som hidtil, bl. a. den, at de kan sætte en Amtsraadsbeslutning ud af Kraft, medens de ikke ved deres Stemmegivning i Raadet skal kunne medvirke til paa Forhaand at forhindre en saadan Beslutning. Det er ikke klart, om Amtmændene i Fremtiden efter dette Lovforslag maa tage Del i Diskussionen i Amtsraadenes Møder, det staa der ikke noget om, men naar de ikke deltager i Afstemningen over de enkelte Sager, ligger det nær at antage, at de heller ikke maa tage Del i Forhandlingerne for derigennem at paavirke Amtsraadenes Beslutninger. I den Tale, hvor med Indenrigsministeren fremsatte dette Lovforslag, erkendte han i øvrigt Nødvendigheden af at komme til en Revision af den kommunale Valglov af 1908, og det er mig bekendt, at de samvirkende Sogneraadsforeninger i deres sidst afholdte Møde her i København fremsatte Ønsket om, at